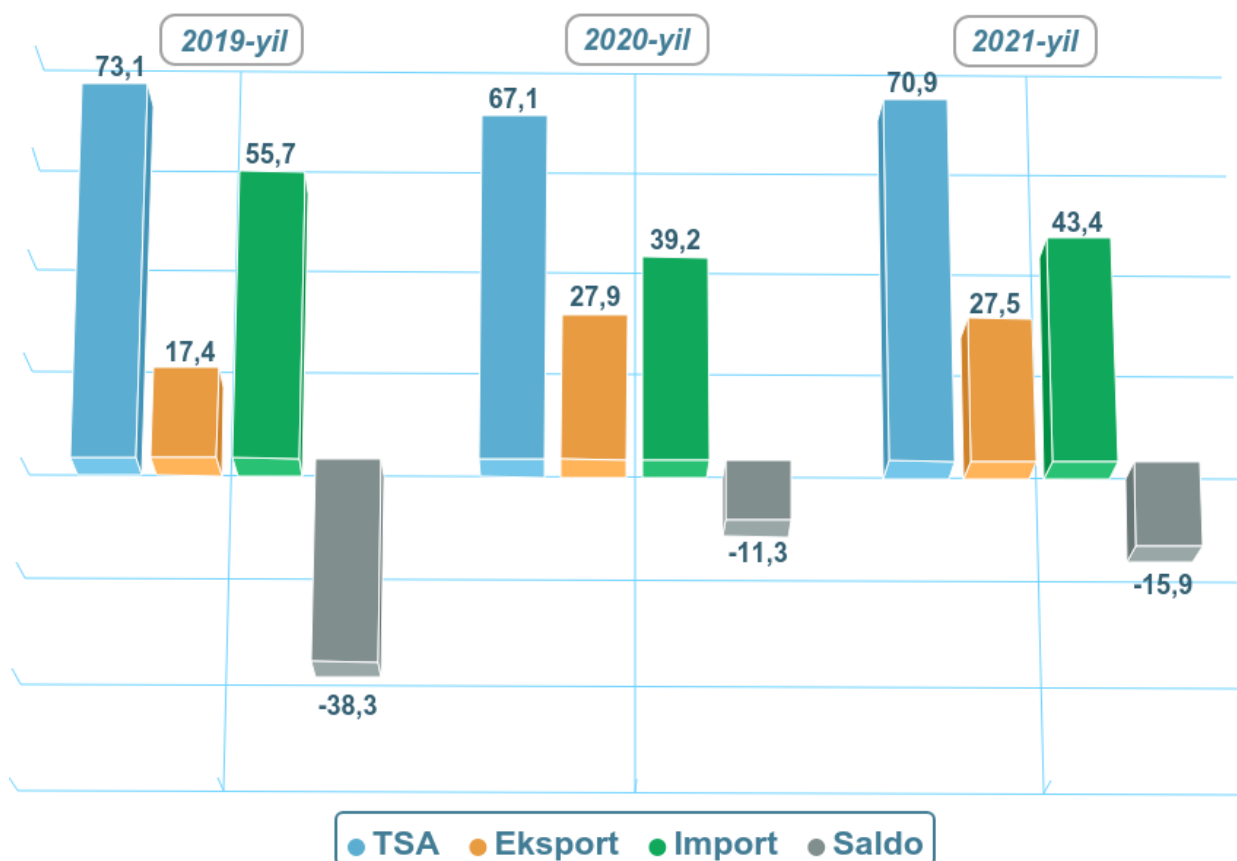

NAMANGAN VILOYATINING TASHQI SAVDO AYLANMASI (2021-yil yanvar oyi uchun dastlabki ma`lumot)

Viloyatning tashqi iqtisodiy faoliyati, xususan tashqi savdo sohasida amalga oshirilayotgan islohotlarning pirovard natijasi aholining turmush darajasiga bevosita o`z ta`sirini o`tkazadi.

2021- yil yanvar oyi yakuni bilan viloyatning tashqi savdo aylanmasi (matnda TSA) 70,9 mln.AQSh dollarini tashkil etib, 2019- yilning mos davriga nisbatan 3,8 mln.AQSh dollariga ko`paydi.

TASHQI SAVDO AYLANMASI VA BALANSI (yanvar, mln.AQSh dollari)

Ma`lumot uchun: Namangan viloyati tovarlar tashqi savdosi statistika ko`rsatkichlarini shakllantirishda, Tashqi iqtisodiy faoliyat Tovar nomenklaturasi (keying o`rinlarda TIF TN) bilan birgalikda, Birlashgan Millatlar Tashkilotining Xalqaro standartlashgan savdo tasniflagichi (keyingi o`rinlarda – XSST) ishlatiladi. Bu o`z navbatida tahliliy maqsadlarda eksport va import qilinadigan tovarlarni 10 ta katta qismga guruhlash uchun imkon beradi. Tovarlarni XSST bo`yicha kodlashtirish, TIF TN va XSST o`rtasida o`tish kalitlari yordamida amalga oshiriladi.

TSA da eksport hajmi 27,5 mln.AQSh dollariga (1,4 % ga kamaydi) va import hajmi 43,4 mln.AQSh dollariga (10,7 % ga ko'paydi) yetdi. Hisobot davrida – 15,9 mln. AQSh dollari qiymatida passiv tashqi savdo balansi qayd etildi.

**NAMANGAN VILOYAT
BILAN TASHQI SAVDO AYLANMASI ENG YUQORI ULUSHGA EGA BO`LGAN DAVLATLAR
(2021- yil yanvar, mln.AQSh dollari, ulushi, % da)**

Top-10 davlatlar	TSA	Eksport	Import	Ulushi, % da
Xitoy Xalq Respublikasi	21,2	5,3	15,9	29,9
Rossiya Federatsiyasi	19,1	12,5	6,6	27,0
Qozog`iston	10,6	1,5	9,1	14,9
Qirg`iz Respublikasi	3,9	3,3	0,7	5,6
Turkiya	3,9	1,2	2,7	5,5
Hindiston	1,3	0,2	1,1	1,9
Ukraina	1,2	0,5	0,7	1,8
Afg`oniston	1,2	1,2	-	1,7
Argentina	1,0	-	1,0	1,4
Respublika Koreya	1,0	0,01	0,9	1,4

So`nggi yillarda hukumatimiz tomonidan sanoat tuzilmasini diversifikatsiya qilishda, eksportni qo`llab-quvvatlash, import o`rnini bosuvchi tovar va mahsulotlarni ishlab chiqarishni yanada oshirilishi natijasida, eksport tarkibida sezilarli o`zgarishga erishildi.

Namangan viloyati, jahonning 46 dan ortiq mamlakatlari bilan savdo aloqalarini amalga oshirib kelmoqda. TSA ning nisbatan salmoqli hissasi Xitoy Xalq Respublikasida (29,9 %), Rossiya Federatsiyasida (27,0 %), Qozog`istonda (14,9 %), Qirg`iz Respublikasida (5,6 %) , Turkiyada (5,5 %), Hindiston (1,9 %) va Ukraina (1,8 %) qayd etilgan.

Shuningdek, qo`shni davlatlar bilan o`zaro aloqalarni mustahkamlash, mamlakatlarni ijtimoiy-iqtisodiy, savdo-sanoat hamda madaniy sohalardagi aloqalarini rivojlantirish borasida katta ishlar amalga oshirilayotganini ko`rish mumkin.

Xususan, qo`shni davlatlar Qozog`iston va Qirg`iz Respublikalari bilan TSA da so`nggi yillarda katta o`zgarishlar kuzatilyapti. Misol uchun, so`nggi uch yilda TSA Qirg`iziston va Qozg`iston bilan tashqi savdo aylanmasi oshgani kuzatilmoqda.

Boshqa davlatlar (qo`shni davlatlardan tashqari) bilan esa, TSA da eng yuqori ulush Xitoy, Rossiya , Turkiya va Koreya davlatlari hissasiga to`g`ri kelgan.

Tashqi iqtisodiy faoliyat bo`yicha 20 ta yirik hamkor-davlatlar orasidan oltita davlatda faol tashqi savdo balansi kuzatilgan, xususan, Xitoy Xalq Respublikasi (21,2 mln.AQSh.dollari), Rossiya Federatsiyasi (19,1 mln.AQSh.dollari), Qozog`iston (10,6 mln.AQSh.dollari), Qirg`iz Respublikasi (3,9 mln.AQSh.dollari), Turkiya (3,9 mln.AQSh.dollari) va Hindiston (1,3 mln.AQSh.dollari) shular jumlasidandir. Qolgan 14 ta davlatlar bilan passiv tashqi savdo balansi saqlanib qolmoqda.

**NAMANGAN VILOYATINING YIRIK HAMKOR DAVLATLAR BILAN
TASHQI SAVDO AYLANMASI DINAMIKASI (yanvar, ming.AQSh.dollari)**

Davlatlar	2019-y.	2020-y.	2021-y.
Xitoy Xalq Respublikasi	22261,4	18176,2	21186,5
Eksport	2966,6	4979,3	5280,2
Import	19294,8	13197,0	15906,3
Saldo	-16328,1	-8217,7	-10626,1
Rossiya Federatsiyasi	16659,4	15020,8	19129,5
Eksport	9893,1	10729,3	12541,4
Import	6766,3	4291,4	6588,1

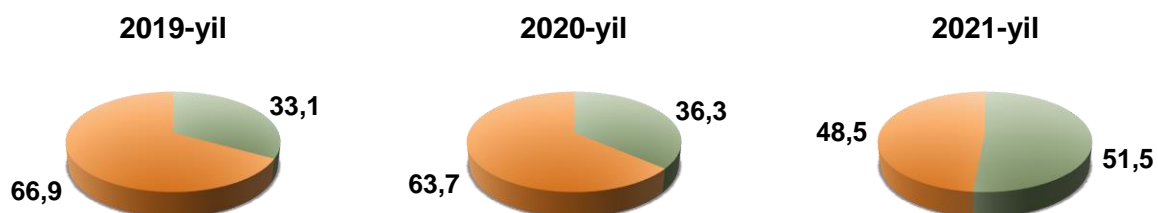
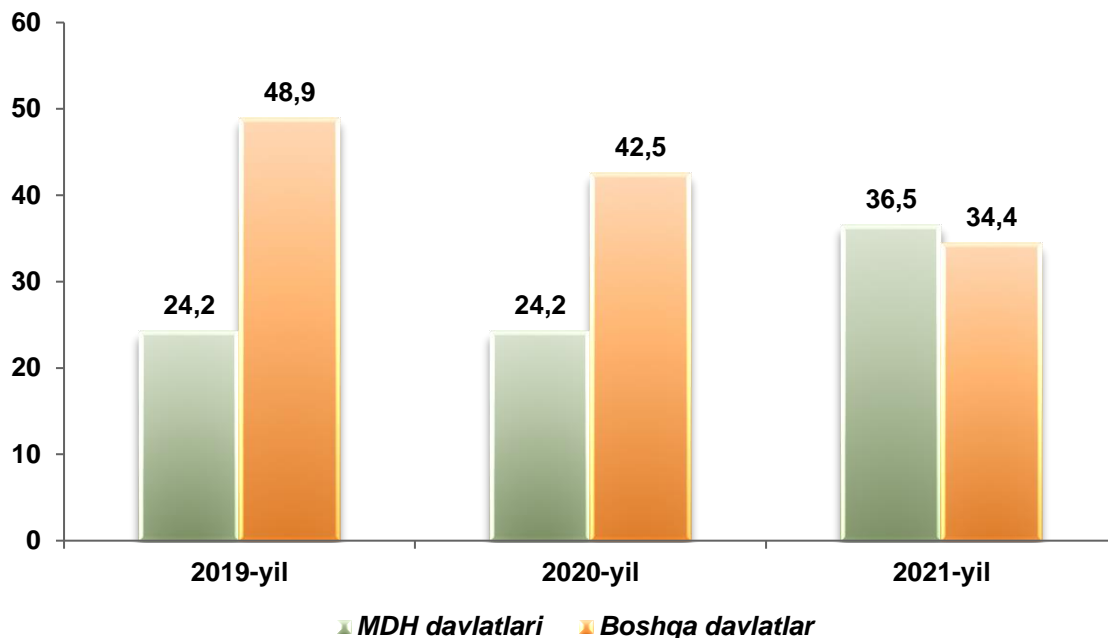
Davlatlar	2019-y.	2020-y.	2021-y.
Saldo	3126,9	6437,9	5953,3
Qozog`iston	4415,1	4284,8	10581,1
Eksport	1936,9	2092,8	1475,7
Import	2478,2	2192,0	9105,5
Saldo	-541,4	-99,2	-7629,8
Qirg`iziston Respublikasi	706,9	3503,7	3947,8
Eksport	536,4	3061,9	3289,5
Import	170,5	441,8	658,3
Saldo	365,8	2620,1	2631,2
Turkiya	6338,5	2967,9	3894,7
Eksport	237,2	1320,6	1201,8
Import	6101,3	1647,3	2692,9
Saldo	-5864,1	-326,7	-1491,2
Hindiston	966,5	537,5	1315,5
Eksport	17,5	88,2	232,8
Import	949,0	449,3	1082,6
Saldo	-931,5	-361,1	-849,8
Ukraina	1201,8	556,6	1246,5
Eksport	488,5	432,5	539,4
Import	713,4	124,2	707,1
Saldo	-224,9	308,3	-167,7
Afg`oniston	39,9	497,2	1203,2
Eksport	39,9	497,2	1203,2
Import	-	-	-
Saldo	39,9	497,2	1203,2
Argentina	431,2	0,0	987,8
Eksport	-	-	-
Import	431,2	-	987,8
Saldo	-431,2	-	-987,8

Davlatlar	2019-y.	2020-y.	2021-y.
Koreya Respublikasi	2861,0	1302,6	960,3
Eksport	-	-	11,7
Import	2861,0	1302,6	948,6
Saldo	-2861,0	-1302,6	-936,9
Germaniya	1327,6	3038,6	893,0
Eksport	493,0	153,4	49,0
Import	834,6	2885,2	844,0
Saldo	-341,5	-2731,9	-795,0
Turkmaniston	291,4	336,0	772,0
Eksport	16,6	175,7	300,1
Import	274,8	160,3	471,9
Saldo	-258,3	15,4	-171,8
Malayziya	72,6	1346,2	535,7
Eksport	-	-	-
Import	72,6	1346,2	535,7
Saldo	-72,6	-1346,2	-535,7
Belarus	464,7	288,4	528,9
Eksport	151,3	240,1	123,4
Import	313,4	48,3	405,6
Saldo	-162,1	191,8	-282,2
Polsha	693,8	875,5	418,1
Eksport	178,7	724,4	240,9
Import	515,1	151,2	177,2
Saldo	-336,3	573,2	63,6
Fransiya	106,1	116,1	397,9
Eksport	-	-	-
Import	106,1	116,1	397,9
Saldo	-106,1	-116,1	-397,9
Portugaliya	-	414,2	326,8

Davlatlar	2019-y.	2020-y.	2021-y.
Eksport	-	412,8	326,8
Import	-	1,4	-
Saldo	-	411,4	326,8
Italiya	482,9	426,3	301,9
Eksport	26,3	221,6	92,6
Import	456,6	204,7	209,3
Saldo	-430,2	16,8	-116,7
Latviya	75,8	236,4	296,9
Eksport	2,3	-	-
Import	73,6	236,4	296,9
Saldo	-71,3	-236,4	-296,9
Indoneziya	-	91,8	263,6
Eksport	-	-	-
Import	-	91,8	263,6
Saldo	-	-91,8	-263,6

Viloyatda tashqi savdoni qo`llab-quvvatlash hamda MDH davlatlari bilan ushbu sohadagi hamkorlikni yanada mustahkamlash bo`yicha olib borilayotgan chora-tadbirlar natijasida, 2021-yil yanvar oyida, tashqi savdo aylanmasida MDH davlatlarining ulushi 51,5 % ni tashkil etib, tashqi savdo aylanmasidagi 2020-yilga nisbatan ulushi 15,2 % ga ko`paygan.

NAMANGAN VILOYATINING TASHQI SAVDO AYLANMASIDA
MDH MAMLAKATLARI VA BOSHQA XORIJIY DAV-LATLARNING HAJMLARI DINAMIKASI
(yanvar, mln.AQSh dollari, ulushi, % da)

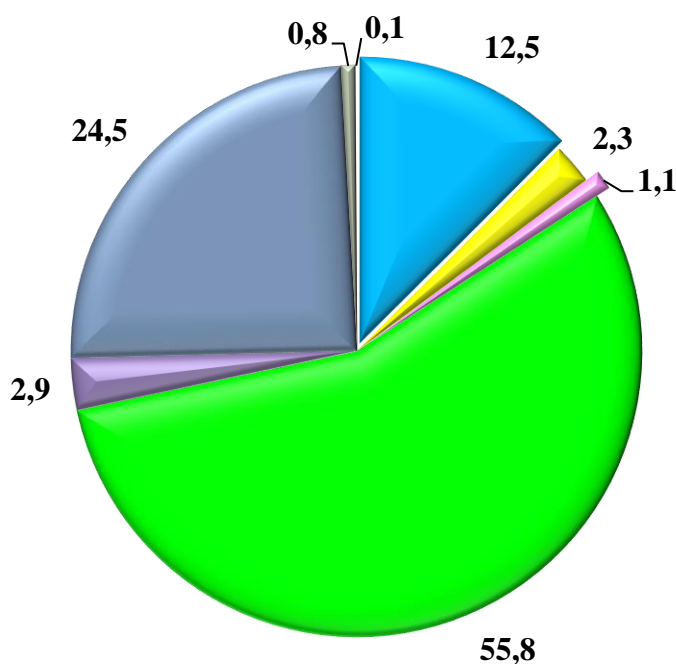
Boshqa xorijiy davlatlarning TSA si 2021-yil yanvar oyida 2020-yilning shu davriga nisbatan kamaydi (15,2 % ga) va jami TSA dagi ulushi 48,5 % ni tashkil etdi.

NAMANGAN VILOYATINING EKSPORTI (2020-yil yanvar)

Joriy yilning yanvar oylarida viloyatning eksportyorlar soni 137 tani tashkil etib, ular tomonidan 27,5 mln.AQSh.dollari (qimmatbaho metallar eksportidan tashqari) qiymatidagi (2020-yilning mos davriga nisbatan 1,4 % ga kamaydi) tovar va xizmatlar eksport qilinishi ta`minlandi.

Eksport tarkibida tovarlar ulushi 99,2 % ni tashkil etib, ular Sanoat tovarlari (55,8 %), Turli xil tayyor buyumlar (24,5 %) va Oziq-ovqat mahsulotlari va tirik hayvonlar (12,5 %) hissasiga to`g`ri kelmoqda.

XSST BO`YICHA EKSPORT TARKIBI
(2020-yil yanvar, ulushi, % da)

- Oziq-ovqat mahsulotlari va tirik hayvonlar
- Nooziq-ovqat xomashyo, yoqilg`idan tashqari
- Kimyoviy vositalar va boshqa toifalarga kiritilmagan shunga o`xshash mahsulotlar
- Sanoat tovarlari
- Mashinalar va transport asbob-uskunalari
- Turli xil tayyor buyumlar
- Xizmatlar
- Mineral yoqilg`i, yog`lash moylari va shunga o`xshash materiallar

**MDH VA BOSHQA XORIJIY DAVLATLARGA EKSPORT TARKIBI
(2021-yil yanvar)**

XSST tarkibi	Mln.AQSh dollari			Umumiy hajmga nisbatan, % da		
	Jami	MDH davlatlari	Boshqa davlatlar	Jami	MDH davlatlari	Boshqa davlatlar
Jami eksport	27,5	18,5	9,1	100,0	100,0	100,0
shu jumladan:						
Oziq-ovqat mahsulotlari va tirik hayvonlar	3,4	1,3	2,1	12,5	7,1	23,3
Ichimliklar va tamaki	-	-	-	0,1	0,2	-
Nooziq-ovqat xomashyo, yoqilg`idan tashqari	0,6	0,1	0,5	2,3	0,6	5,6
Mineral yoqilg`i, yog`lash moylari va shunga o`xshash materiallar	-	-	-	0,1	0,1	-
Kimyoviy vositalar va boshqa toifalarga kiritilmagan shunga o`xshash mahsulotlar	0,3	0,3	-	1,1	1,6	0,1
Sanoat tovarlari	15,4	9,1	6,3	55,8	49,3	69,3
Mashinalar va transport asbob-uskunalari	0,8	0,8	-	2,9	4,3	0,0
Turli xil tayyor buyumlar	6,7	6,6	0,2	24,5	35,7	1,6
Xizmatlar	0,2	0,2	-	0,8	1,1	0,2

MDH mamlakatlari va boshqa mamlakatlarga eksportning yo`nalishi bo`yicha farqlanishlar mavjudligi kuzatilmoqda. Xususan, MDH mamlakatlariga eksportning asosiy qismi oziq-ovqat mahsulotlariga to`g`ri kelmoqda, keyingi o`rinlarda eksport

hajmi bo`yicha asosan yengil sanoat tovarlari, qora va rangli metallar, mashina va asbob-uskunalar va kimyo mahsulotlariga to`g`ri kelmoqda.

**MDH VA BOSHQA XORIJIY DAVLATLARGA TOVAR
VA XIZMATLAR EKSPORTINING O`SISH SUR`ATLARI (2021-yil yanvar)**

XSST tarkibi	2020 yilning yanvar ga nisbatan, % da		
	Jami	MDH davlatlari	Boshqa davlatlar
Jami	98,6	109,5	81,9
shu jumladan:			
Oziq-ovqat mahsulotlari va tirik hayvonlar	61,4	67,3	58,2
Ichimliklar va tamaki	-	-	-
Nooziq-ovqat xomashyo, yoqilg`idan tashqari	244,2	92,6	390,7
Mineral yoqilg`i, yog`lash moylari va shunga o`xshash materiallar	-	-	-
Kimyoviy vositalar va boshqa toifalarga kiritilmagan shunga o`xshash mahsulotlar	145,8	218,8	7,3
Sanoat tovarlari	104,6	107,5	100,6
Mashinalar va transport asbob-uskunolari	85,8	85,8	-
Turli xil tayyor buyumlar	129,4	142,4	24,7
Xizmatlar	20,9	32,0	4,0

Hisobot davrida metallar, kimyoviy vositalar va boshqa toifalarga kiritilmagan shunga o`xshash mahsulotlar, nooziq-ovqat xomashyo, yoqilg`idan tashqari, Ichimliklar va tamaki, turli xil tayyor buyumlar va sanoat tovarlari boshqa tovarlarning eksporti tez sur`atlar bilan o`shdi, pasayish asosan Mineral yoqilg`i, yog`lash moylari va shunga o`xshash materiallar, Hayvon va o`simliklar moylari (yog`lari), yog`lar va mumlar va Oziq-ovqat mahsulotlari va tirik hayvonlarning eksportida kuzatildi.

2021- yil yanvar oylarida boshqa mamlakatlarga eksport qilinadigan tovarlar va xizmatlar tarkibi tahlili, 2020- yilning yanvar oyiga nisbatan sanoat mahsulotlari va mashina va asbob-uskunalar kamayganligi kuzatildi.

**EKSPORT TARKIBI DINAMIKASI
(yanvar-dekabr, % da)**

XSST tarkibi	2018-y.	2019-y.	2020-y.
Jami	100,0	100,0	100,0
shu jumladan:			
Oziq-ovqat mahsulotlari va tirik hayvonlar	17,3	20,0	12,5
Ichimliklar va tamaki	-	-	0,1
Nooziq-ovqat xomashyo, yoqilg`idan tashqari	0,3	0,9	2,3
Mineral yoqilg`i, yog`lash moylari va shunga o`xshash materiallar	1,4	-	0,1
Kimyoviy vositalar va boshqa toifalarga kiritilmagan shunga o`xshash mahsulotlar	-	0,7	1,1
Sanoat tovarlari	51,1	52,7	55,9
Mashinalar va transport asbob-uskunolari	5,8	3,3	2,9
Turli xil tayyor buyumlar	20,0	18,6	24,5
Xizmatlar	4,1	3,7	0,8

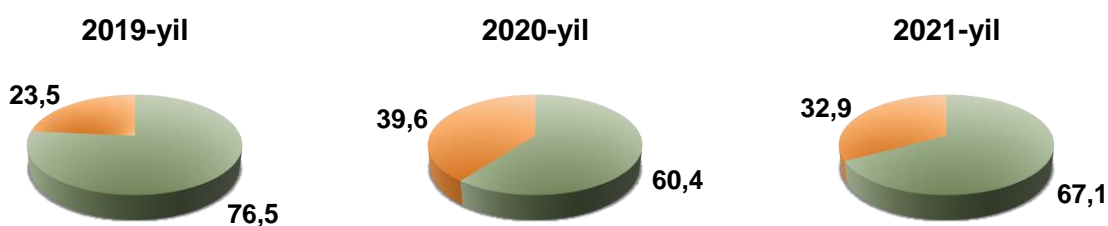
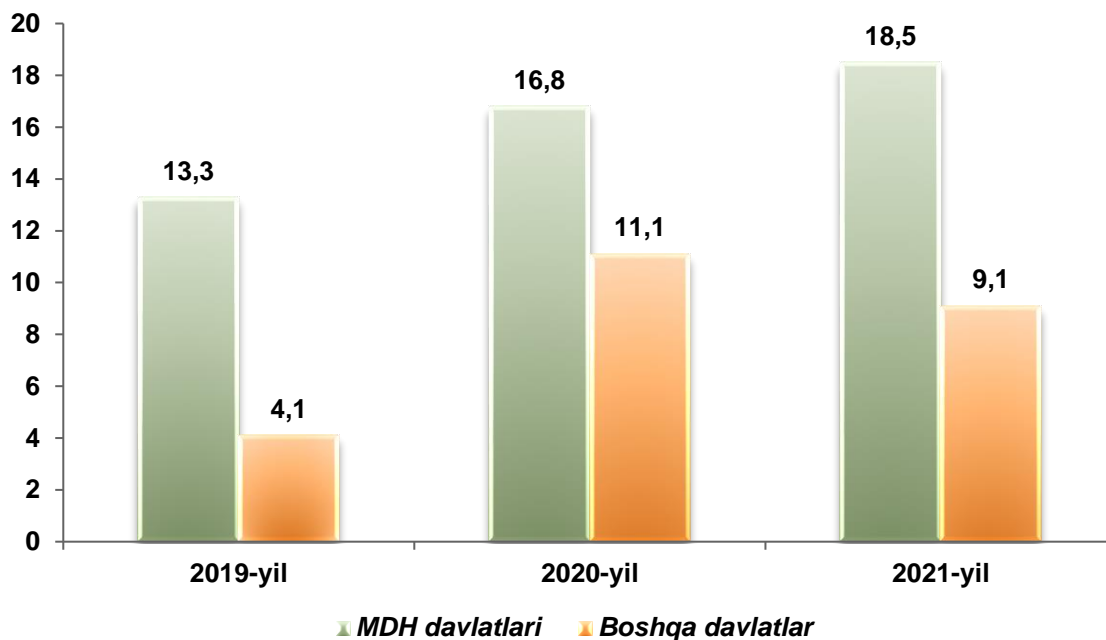
**XSST BO`LIMI BO`YICHA AYRIM MAHSULOTLAR EKSPORTI TARKIBI
(2021- yil yanvar)**

XSST bo`limi nomi	Ming.AQSH. dollar	2020- yilning mos davriganisbatan, %
Mashina va transport uskunolari	788,4	85,8
Boshqa toifalarga kiritilmagan sanoat uchun maxsus bo`lmagan mashinalar va uskunalar va boshqa toifalarga kiritilmagan mashina qismlari	25,1	100,0
Boshqa toifalarga kiritilmagan elektr mashinalari ,apparatlari va	763,2	83,4

jihozlari va ularning elektr qismlari (boshqa toifalarga kiritilmagan elektr maishiy texnika elektr bo'lmagan qismlari)		
Mineral yoqilg'i, soqol yog'lari va shu kabi materiallar	19,9	100,0
Neft, neft mahsulotlari va shu kabi materiallar	19,9	100,0
Ichimliklar va tamaki	35,1	100,0
Ichimliklar	35,1	100,0
Oziq-ovqat va jonli hayvonlar	3426,5	61,4
Don va ulardan mahsulotlar	1003,0	762,7
Qahva, choy, kakao, ziravorlar va ulardan olingan mahsulotlar	202,2	1347,7 m.
Sut mahsulotlari va parranda tuxumlari	75,8	2,5 m.
Sabzavotlar va mevalar	2136,0	39,5
Turli xil oziq-ovqat va preparatlar	1,3	100,0
Shakar, shakar va asal mahsulotlari	8,2	100,0
Sanoat mahsulotlari	15383,1	104,6
Boshqa toifalarga kiritilmagan metall buyumlar	103,7	13,2
Teri, tayyor charm mahsulotlari, boshqa toifalarga kiritilmagan, mo'yna	341,0	44,9
Boshqa toifalarga kiritilmagan rezina buyumlar	0,03	100,0
Boshqa toifalarga kiritilmagan to'qimachilik iplari, matolar, tayyor buyumlar va shu kabi mahsulotlar	14938,4	114,9
Turli tayyor mahsulotlar	6729,1	129,4
Yo'l materiallari, sumkalar va shu kabi konteynerlar	30,4	3,6 m.
Mebel va uning qismlari, to'shak, to'shak, to'shak, yostiq va shunga o'xshash mebellar	74,3	4,1 m.
Poyabzal	47,9	23,5 m.
Kiyim-kechak buyumlari va kiyim-kechak buyumlari	6550,7	128,3
Boshqa toifalarga kiritilmagan turli tayyor mahsulotlar	25,7	51,6
Oziq-ovqat bo'lmagan xom ashyo, yoqilg'idan tashqari	620,2	2,4 m.
Yog ' urug'lari va yog'li mevalar	179,4	140,8
Boshqa toifalarga kiritilmagan hayvon va o'simlik kelib chiqishi xom ashyosi	37,8	2,9 m.
To'qimachilik tolalari (tops va boshqa taralgan jundan tashqari) va ularning chiqindilari (ip yoki matoga qayta ishlanmagan))	403,0	3,6 m.
Xizmatlar	217,6	20,9
Sayohat	62,9	39,1
Transport xizmatlari	64,6	8,1
Moliyaviy xizmatlar	90,1	103,0
Kimyoviy moddalar va shunga o'xshash mahsulotlar	297,5	145,8
Bo'yoq va taninlar va bo'yoqlar	11,2	100,0
Tibbiyot va farmatsevtika mahsulotlari	281,2	140,8
Boshqa toifalarga kiritilmagan kimyoviy materiallar va mahsulotlar	5,2	100

So`nggi uch yilda MDH mamlakatlarga eksport hajmi oshdi va ularning jami eksportdagi ulushi 2020- yil yanvar 60,4 % dan 2021- yil yanvar 67,1 % ga yetdi. Mos ravishda boshqa mamlakatlarning jami eksportdagi ulushi 32,9 % ni tashkil etdi.

**MDH VA BOSHQA DAVLATLARGA TOVAR
VA XIZMATLAR EKSPORTI HAJMLARI DINAMIKASI**
(yanvar, mln.AQSh.dollari, ulushi, % da)

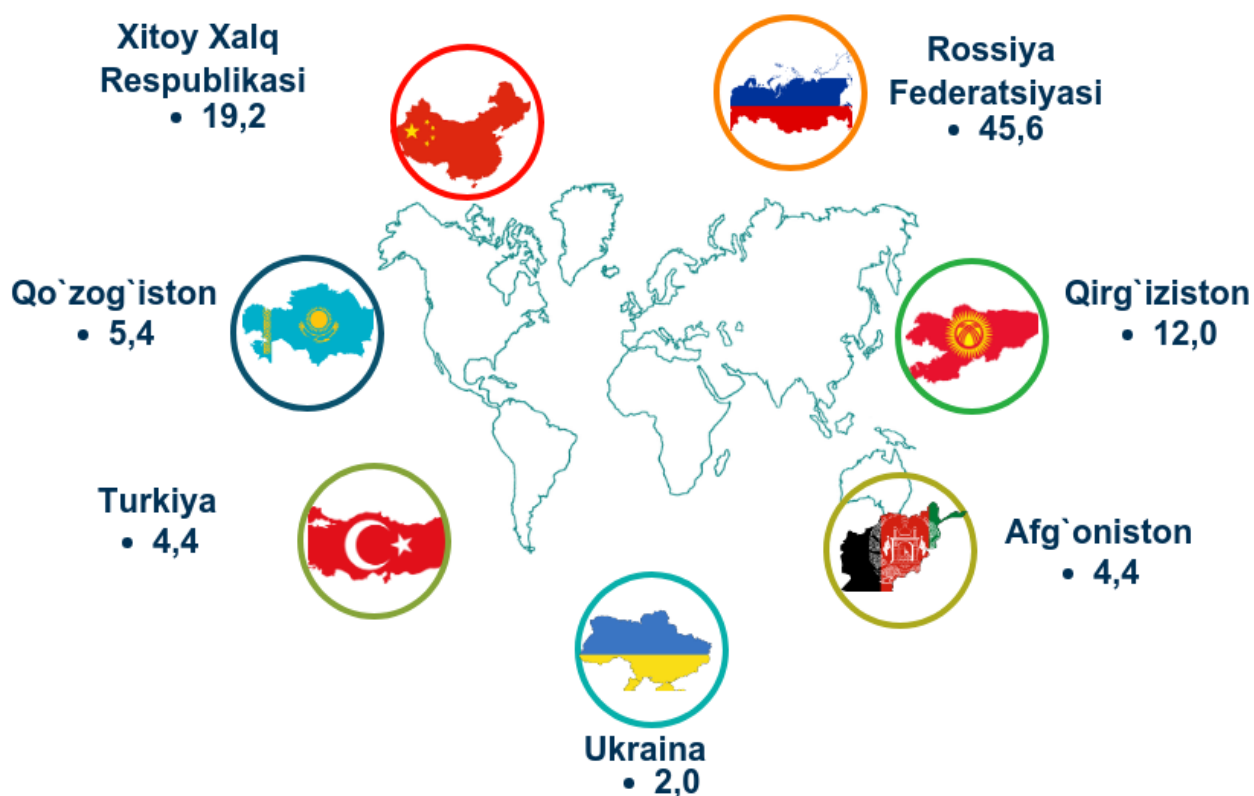
2021- yilning yanvar oyi yakunida tovar va xizmatlar eksporti bo`yicha asosiy hamkor davlatlar tarkibida Rossiya Federatsiyasi (eksport umumiy hajmining 45,6 %), Xitoy Xalq Respublikasi (19,2 %), Qirg`iz Respublikasi (12,0 %), Qozog`iston (5,4 %),

Afg`oniston (4,4 %), Turkiya (4,4 %) va Ukraina (2,0 %) davlatlari saqlanib qolmoqda, hamda ularning jami eksportdagi ulushi 92,8 foizni tashkil etmoqda.

Tovarlar va xizmatlar eksporti bo`yicha yettita asosiy hamkor davlatlardan Rossiya Federatsiyasi eksportdagi ulushi bo'yicha peshqadamlikni saqlab qolmoqda.

Hamkor mamlakatlarning tovarlar va xizmatlar eksporti bo`yicha geografiyasi 2020-yining mos davriga nisbatan 27 davlatdan 25 davlatga kamaydi.

NAMANGAN VILOYAT EKSPORTIDA ASOSIY HAMKOR DAVLATLARNING ULUSHI (2021- yil yanvar,% da)

**TOVAR VA XIZMATLAR EKSPORTIDAGI YIGIRMATA
YIRIK HAMKOR DAVLATLAR
(yanvar)**

Davlatlar	Ming.AQSH dollari		O'sish sur'ati, % da		O'rni	
	2020-y.	2021-y.	2020-y.	2021-y.	2020-y.	2021-y.
Rossiya Federatsiyasi	10729,3	12541,4	108,5	116,9	1	1
Xitoy Xalq Respublikasi	4979,3	5280,2	167,8	106,0	2	2
Qirg'iz Respublikasi	3061,9	3289,5	5,7 m.	107,4	3	3
Qozog'iston	2092,8	1475,7	108,0	70,5	4	4
Afg'oniston	497,2	1203,2	12,5 m.	2,4 m.	8	5
Turkiya	1320,6	1201,8	5,6 m.	91,0	5	6
Ukraina	432,5	539,4	88,5	124,7	9	7
Portugaliya	412,8	326,8	100,0	79,2	10	8
Turkmaniston	175,7	300,1	10,6 m.	170,8	14	9
Polsha	724,4	240,9	4,0 p.	33,2	7	10
Hindiston	88,2	232,8	5,0 m.	2,6 m.	15	11
Belarus Respublikasi	240,1	123,4	158,6	51,4	11	12
Tojikiston	51,6	111,9	58,7	2,2 m.	16	13
Italiya	221,6	92,6	8,4 m.	41,8	12	14
Pokiston	1152,7	91,5	17,0 m.	7,9	6	15
Misr	-	80,3	-	100,0	19	16
Vyetnam	-	73,7	-	100,0	20	17
Moldova Respublikasi	46,4	72,4	47,9	156,0	17	18
AQSH	2,8	63,5	56,8	22,6 m.	18	19
Germaniya	153,4	49,0	31,1	31,9	13	20

Ushbu mamlakatlarga eksport qilinayotgan tovarlar tarkibiga asosan oziq-ovqat mahsulotlari va tirik hayvonlar, sanoat tovarlari va turli xil tayyor buyumlar kiradi.

NAMANGAN VILOYATINING AYRIM DAVLATLAR BILAN EKSPORT TARKIBI
(2021 - yil yanvar, ulushi % da)

XSST tarkibi	Rossiya Federatsiyasi		Qirg`iz Respublikasi		Qozog`iston		Xitoy Xalq Respublikasi	
	2019-y.	2020-y.	2019-y.	2020-y.	2019-y.	2020-y.	2019-y.	2020-y.
Jami eksport	10729,3	12541,4	4979,3	5280,2	3061,9	3289,5	2092,8	1475,7
shu jumladan:								
Hayvon va o`simliklar moylari (yog`lari), yog`lar va mumlar	-	-	-	-	-	-	-	-
Mashinalar va transport asbob-uskunolari	903,9	788,2	-	-	11,7	-	3,0	-
Mineral yoqilg`i, yog`lash moylari va shunga o`xshash materiallar	-	19,9	-	-	-	-	-	-
Ichimliklar va tamaki	-	-	-	-	-	-	-	35,1
Oziq-ovqat mahsulotlari va tirik hayvonlar	190,6	145,3	732,5	769,3	356,4	46,5	1329,2	1064,0
Sanoat tovarlari	6138,5	7291,2	4246,8	4344,9	1323,9	745,6	462,4	323,6
Turli xil tayyor buyumlar	2919,2	4087,3	-	-	1307,8	2430,5	188,6	48,5
Nooziq-ovqat xomashyo, yoqilg`idan tashqari	13,2	65,4	-	166,0	-	1,8	104,0	1,6
Xizmatlar	563,8	144,2	-	-	57,8	53,8	5,5	2,8
Kimyoviy vositalar va boshqa toifalarga kiritilmagan shunga o`xshash mahsulotlar	-	-	-	-	4,4	11,2	-	-

Xizmatlar eksporti hajmi 217,6 ming.AQSh dollarini yoki jami eksport hajmining 0,2 % ini tashkil etib, 2020- yilning mos davriga nisbatan 20,9 % ga kamayganligi kuzatildi.

TO`QIMACHILIK MAHSULOTLARI EKSPORTI

To`qimachilik mahsulotlari eksporti hajmining oshishi bevosita paxta xomashyosi o`rniga tayyor mahsulot ishlab chiqarish va qo`shimcha qiymat yaratish maqsadida amalga oshirilgan islohotlarning natijasi ekanini ko`rish mumkin. Jumladan, joriy yilda 21 445,2 ming.AQSh dollarlik to`qimachilik mahsulotlari eksporti amalga oshirilib, umumiy eksportning 77,9 % ini tashkil etdi va o`tgan yilga nisbatan 19,5 % ga o`sdi.

Eksport qilingan to`qimachilik mahsulotlari paxta iplari (38,5 %), tayyor trikotaj kiyimlari (25,7 %) asosiy ulushni egallagan. Yil boshidan 114 turdagi to`qimachilik mahsulotlari eksport qilindi.

TO`QIMACHILIK MAHSULOTLARINI EKSPORT TUZILISHI DINAMIKASI (yanvar ulushi, % da)

Tovar nomi	2019-y.	2020-y.	2021-y.
Paxta, shoyi va to`quv bo`lmagan materiallar, arqon buyumlari	66,2	129,3	132,1
Tayyor naqshli kiyimlar	2407,5	3809,0	5514,2
Tayyor tikuv kiyimlari	1040,8	1205,5	1005,3
Gilam va boshqa to`qimachilik pol qoplamalari	-	-	-
Paxtadan tikilgan iplar	-	-	-

Tovar nomi	2019-y.	2020-y.	2021-y.
Boshqa uy qurilishi matolari, latta-putta	1564,8	3091,4	4067,5
Boshqa o'simlik to'qimachilik tolalari	-	0,4	-
Boshqa tovarlar	69,0	156,4	176,2
Paxta iplari	4408,9	7282,8	8247,9
Paxta matolari	1752,1	1559,6	1596,7
Trikotaj mato	322,1	617,7	396,2
Ipak va ipak buyumlari	17,5	88,2	309,0
Jun va jun mahsulotlari	-	-	-

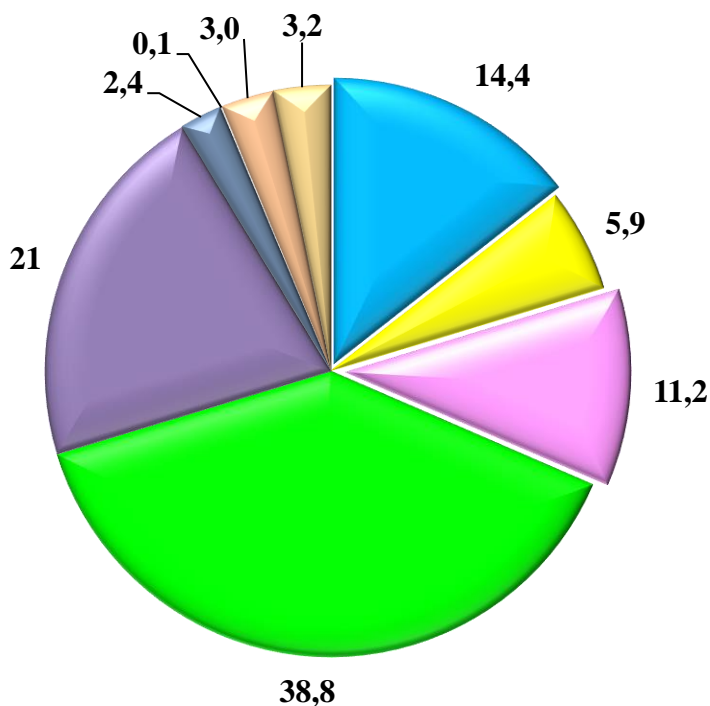
Viloyatning to'qimachilik sanoatini diversifikatsiya qilish va tayyor mahsulotlar eksportini rag'batlantirish borasidagi amaliy ishlari natijasida, viloyatimizning ushbu sohadagi salohiyati oshib bormoqda.

NAMANGAN VILOYATINING IMPORTI (2021-yil yanvar)

2021- yil yanvar oyida import hajmi 43,4 mln.AQSh dollarini va 2020-yilning mos davriga nisbatan 110,7 % ni tashkil etdi.

Import tarkibida eng katta ulushi, sanoat tovarlari (38,8 %) mashinalar va transport asbob-uskunalari (21,0 %), hamda Oziq-ovqat mahsulotlari va tirik hayvonlar (14,4 %) hisobiga to`g`ri keldi.

XSST BO`LIMI BO`YICHA IMPORT TARKIBI
(2021-yil yanvar, ulushi, % da)

- Oziq-ovqat mahsulotlari va tirik hayvonlar
- Nooziq-ovqat xomashyo, yoqilg`idan tashqari
- Kimyoviy vositalar va boshqa toifalarga kiritilmagan shunga o`xshash mahsulotlar
- Sanoat tovarlari
- Mashinalar va transport asbob-uskunalari
- Turli xil tayyor buyumlar
- Xizmatlar
- Mineral yoqilg`i, yog`lash moylari va shunga o`xshash materiallar
- Hayvon va o`simliklar moylari (yog`lari) va mumlar

Tovar va xizmatlar importi dinamikasi tahliliga ko'ra, 2021- yilning yanvar oylarida import qilingan tovarlar hajmi, o'tgan yilning mos davriga nisbatan 4,2 mln.AQSh dollariga kamaydi va 43,4 mln.AQSh dollarini tashkil etdi. Xizmatlar importi esa 0,04 mln.AQSh dollariga yetdi.

**MDH VA BOSHQA XORIJIY DAVLATLARDAN IMPORT TARKIBI
(2021- yil yanvar)**

XSST tarkibi	Mln.AQSh dollari			Umumiy hajmga nisbatan, % da		
	Jami	MDH davlatlari	Boshqa davlatlar	Jami	MDH davlatlari	Boshqa davlatlar
Jami import	43,4	18,0	25,3	100,0	100,0	100,0
shu jumladan:						
Oziq-ovqat mahsulotlari va tirik hayvonlar	6,3	4,1	2,2	14,4	22,5	8,7
Ichimliklar va tamaki	-	-	-	-	-	-
Nooziq-ovqat xomashyo, yoqilg`idan tashqari	2,6	2,2	0,3	5,9	12,5	1,2
Mineral yoqilg`i, yog`lash moylari va shunga o`xshash materiallar	1,3	1,2	0,1	3,0	6,6	0,5
Hayvon va o`simliklar moylari (yog`lari), yog`lar va mumlar	1,4	1,0	0,4	3,2	5,6	1,5
Kimyoviy vositalar va boshqa toifalarga kiritilmagan shunga o`xshash mahsulotlar	4,8	0,8	4,0	11,2	4,7	15,7
Sanoat tovarlari	16,8	7,1	9,8	38,8	39,1	38,5
Mashinalar va transport asbob-uskunalari	9,1	1,5	7,6	21,0	8,3	30,0
Turli xil tayyor buyumlar	1,0	0,1	0,9	2,4	0,6	3,7
Xizmatlar	0,04	-	0,04	0,1	-	0,2

Importning eng katta ulushi, jumladan, Sanoat tovarlari (39,1 %), Oziq-ovqat mahsulotlari va tirik hayvonlar (22,5 %) hamda Nooziq-ovqat xomashyo, yoqilg`idan tashqari (12,5 %) MDH mamlakatlariga to`g`ri keladi, boshqa xorijiy mamlakatlarga esa eng katta ulush sanoat tovarlari (38,5 %) va mashinalar va transport asbob-uskunalari (30,0 %), hissasiga to`g`ri keladi.

MDH VA BOSHQA XORIJIY DAVLATLARDAN
IMPORT TARKIBI %
(2021- yil yanvar)

XSST tarkibi	2020- yil yanvar oyiga nisbatan, % da		
	Jami	MDH davlatlari	Boshqa davlatlar
Jami	110,7	2,5 m.	79,6
shu jumladan:			
Oziq-ovqat mahsulotlari va tirik hayvonlar	2,4 m.	2,0 m.	3,2 m.
Ichimliklar va tamaki	-	-	-
Nooziq-ovqat xomashyo, yoqilg`idan tashqari	183,8	2,1 m.	93,0
Mineral yoqilg`i, yog`lash moylari va shunga o`xshash materiallar	3,1 m.	2,8 m.	100,0
Hayvon va o`simliklar moylari (yog`lari), yog`lar va mumlar	66,8	129,7	29,0
Kimyoviy vositalar va boshqa toifalarga kiritilmagan shunga o`xshash mahsulotlar	110,2	162,1	103,2
Sanoat tovarlari	2,6 m.	3,4 m.	2,2 m.
Mashinalar va transport asbob-uskunolari	45,0	4,1 m.	38,3
Turli xil tayyor buyumlar	72,3	107,1	69,5
Xizmatlar	13,7 m.	-	13,7 m.

Joriy davrda import qilingan tovarlar va xizmatlar tarkibi tahlili shuni ko`rsatdiki, 2021- yilning mos davriga nisbatan Oziq-ovqat mahsulotlari va tirik hayvonlar importining ulushi 8,6 % dan 14,4 % ga oshdi, kimyo mahsulotlari va buyimlari importining ulushi esa 14,3 % dan 11,2 % ga kamaydi, mashina va asbob-uskunalar 48,7 % dan 21,0 % ga kamaydi.

**IMPORT TARKIBI DINAMIKASI
(2021- yil yanvar, ulushi, % da)**

XSST tarkibi	2019-y.	2020-y.	2021-y.
Jami	100,0	100,0	100,0
shu jumladan:			
Oziq-ovqat mahsulotlari va tirik hayvonlar	8,6	6,8	14,4
Ichimliklar va tamaki	-	-	-
Nooziq-ovqat xomashyo, yoqilg`idan tashqari	3,0	3,6	5,9
Mineral yoqilg`i, yog`lash moylari va shunga o`xshash materiallar	0,3	1,1	3,1
Hayvon va o`simliklar moylari (yog`lari), yog`lar va mumlar	0,1	5,3	3,2
Kimyoviy vositalar va boshqa toifalarga kiritilmagan shunga o`xshash mahsulotlar	14,3	11,2	11,2
Sanoat tovarlari	16,1	16,8	38,8
Mashinalar va transport asbob-uskunalari	48,7	51,6	21,0
Turli xil tayyor buyumlar	8,7	3,7	2,4
Xizmatlar	0,2	0,0	0,1

**XSTT BO`YICHA IMPORT QILINGAN AYRIM TURDAGI MAHSULOTLAR TARKIBI
(2021- yil yanvar)**

XSST bo`limi nomi	Ming.AQSH. dolr	2020-yilning mos davriga nisbatan, %
Hayvonlar va o'simlik moylari, yog'lar va mumlar	1378,0	66,8
Qayta ishlangan hayvon va o'simlik yog'lari va yog'lari; hayvon va o'simlik kelib chiqishi mumlari; boshqa toifalarga kiritilmagan hayvon yoki o'simlik yog'lari va yog'laridan texnik aralashmalar va preparatlar	1235,6	96,0
Hayvon yog'lari va yog'lar	60,4	100,0
Xom, tozalangan yoki fraksiyonlanmish o'simlik moylari va yog'lar	82,0	10,6
Mashina va transport uskunalari	9098,5	45,0
Avtomobillar (havo yostig'i vositalari, shu jumladan)	648,1	93,8
Elektr aloqasi, ovoz yozish va tovush chiqarish uskunalari va jihozlari	0,1	100,0
Avtomatik ma'lumotlarni qayta ishlash uchun ish yuritish mashinalari va uskunalari	27,2	179,9
Metallni qayta ishlash mashinalari	228,0	181,4
Maxsus tarmoqlar uchun mo'ljallangan mashinalar	5571,5	65,4
Boshqa toifalarga kiritilmagan sanoat uchun maxsus	1100,2	11,6

bo'lmagan mashinalar va uskunarlar va boshqa toifalarga kiritilmagan mashina qismlari		
Boshqa transport uskunalari	0,5	100,0
Boshqa toifalarga kiritilmagan elektr mashinalari ,apparatlari va jihozlari va ularning elektr qismlari (boshqa toifalarga kiritilmagan elektr maishiy texnika elektr bo'lmagan qismlari)	1447,9	119,1
Energiya ishlab chiqarish mashinalari va uskunalari	75,1	57,6
Mineral yoqilg'i, soqol yog'lari va shu kabi materiallar	1333,1	3,1 m.
Neft, neft mahsulotlari va shu kabi materiallar	778,3	3,6 m.
Ko'mir, koks va briketlar	554,8	2,6 m.
Oziq-ovqat va jonli hayvonlar	6254,8	2,4 m.
03 bo'limiga kiritilgan hayvonlardan tashqari jonli hayvonlar	468,2	100,0
Don va ulardan mahsulotlar	1497,2	153,4
Hayvonlar uchun yem (unsiz donalardan tashqari)	1485,8	2,6 m.
Qahva, choy, kakao, ziravorlar va ulardan olingan mahsulotlar	559,8	82,7
Sut mahsulotlari va parranda tuxumlari	303,2	195,3
Go'sht va go'sht mahsulotlari	252,5	2,9 m.
Sabzavotlar va mevalar	1051,3	27,9 m.
Turli xil oziq-ovqat va preparatlar	585,1	48,0 m.
Baliq (dengiz sutemizuvchilar emas), qisqichbaqasimonlar, mollyuskalar va suv omurgasizlari va ulardan bo'shliqlar	28,0	25,9
Shakar, shakar va asal mahsulotlari	23,7	55,7
Sanoat mahsulotlari	16817,7	2,6 m.
Qog'oz, karton va qog'oz massasi, qog'oz yoki kartondan tayyorlangan buyumlar	717,8	106,6
Boshqa toifalarga kiritilmagan metall buyumlar	538,3	2,6 m.
Qo'ziqorin va yog'ochdan tayyorlangan buyumlar (mebeldan tashqari)	1078,3	4,5 m.
Boshqa toifalarga kiritilmagan metall bo'lmagan buyumlar mahsulotlari	786,2	4,4 m.
Boshqa toifalarga kiritilmagan rezina buyumlar	106,0	143,1
Boshqa toifalarga kiritilmagan to'qimachilik iplari, matolar, tayyor buyumlar va shu kabi mahsulotlar	3339,7	188,6
Rangli metallar	8,1	17,6
Quyma temir va po'lat	10243,4	3,0 m.
Turli tayyor mahsulotlar	1043,8	72,3
Boshqa toifalarga kiritilmagan suv-kanalizatsiya, isitish va	508,1	47,2

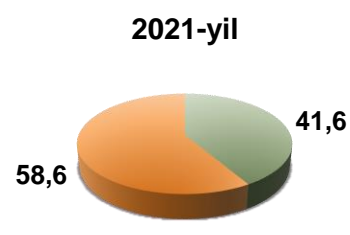
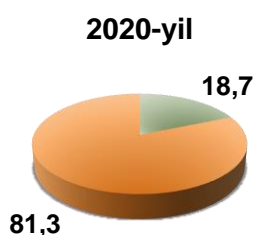
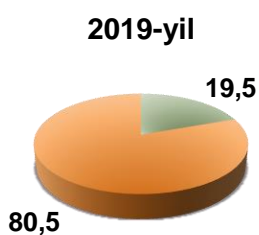
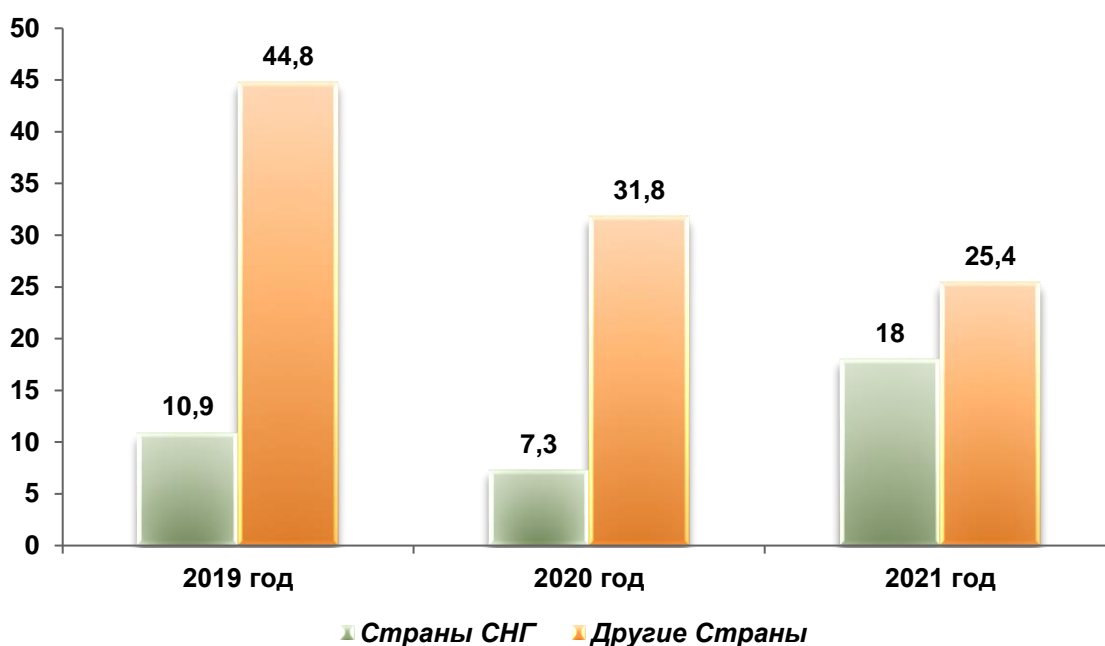
yoritish uskunalarini blokli binolar, armatura va mahkamlash		
Yo'l materiallari, sumkalar va shu kabi konteynerlar	0,3	100,0
Mebel va uning qismlari, to'shak, to'shak, to'shak, yostiq va shunga o'xshash mebellar	37,0	5,3 m.
Poyabzal	2,0	24,2
Kiyim-kechak buyumlari va kiyim-kechak buyumlari	4,9	40,5
Boshqa toifalarga kiritilmagan turli tayyor mahsulotlar	230,3	82,0
Boshqa toifalarga kiritilmagan maxsus, ilmiy va nazorat priborlari va apparatlari	259,4	5,0 m.
Boshqa toifalarga kiritilmagan fotografik uskunalar, uskunalar, sarf materiallari va optik mahsulotlar; soat	1,7	23,3
Oziq-ovqat bo'lmagan xom ashyo, yoqilg'idan tashqari	2564,2	183,8
Qog'oz massasi va chiqindi qog'oz	14,6	100,0
Yog ' urug'lari va yog'li mevalar	249,7	5,7 m.
Metall ruda va metall parcha	0,7	100,0
Qo'ziqorin va yog'och	1190,8	173,4
56 bo'limiga kiritilgan o'g'it uchun xom ashyo va mineral xom ashyo (ko'mir, neft va qimmatbaho toshlardan tashqari)	941,5	2,7 m.
Boshqa toifalarga kiritilmagan hayvon va o'simlik kelib chiqishi xom ashyosi	167,1	10,0 m.
Xizmatlar	38,5	13,7 m.
Transport xizmatlari	38,5	100,0
Kimyoviy moddalar va shunga o'xshash mahsulotlar	4839,3	110,2
Bo'yoq va taninlar va bo'yoqlar	650,5	186,6
Tibbiyot va farmatsevtika mahsulotlari	1159,5	2,8 m.
Noorganik kimyoviy moddalar	93,1	48,1
Organik kimyoviy moddalar	1420,7	2,7 m.
Plastmassa bo'lmagan shaklda	136,3	170,9
Birlamchi shakldagi plastmassalar	524,2	23,9
O'g'itlar (272 guruhiga kiritilgan)	357,0	37,1 m.
Boshqa toifalarga kiritilmagan kimyoviy materiallar va mahsulotlar	448,9	106,4
Efir moylari, rezinoidlar va parfyumeriya; dush mahsulotlari, abraziv va yuvish vositalari	49,0	24,9

Oziq-ovqat mahsulotlari importi hajmlarining kamayishiga Shakar, shakar va asal mahsulotlari (55,7 % ga), Qahva, choy, kakao, ziravorlar va ulardan olingan mahsulotlar (82,7 %) importining kamayishi ta'sir qilgan.

Shuningdek sanoat tovarlari, rangli metallar (17,6 %) importi kamayishi kuzatilgan.

So'nggi uch yil ichida MDH mamlakatlariga import hajmi usishi va ularning umumiy hajmidagi ulushi 19,5 % dan 41,6 % gacha usishi kuzatildi. Mos ravishda, boshqa xorijiy mamlakatlarning umumiy import hajmidagi ulushi 80,5 % dan 58,6 % gacha pasaydi.

**MDH VA BOSHQA XORIJIY DAVLATLARDAN TOVAR
VA XIZMATLAR IMPORTI**

.....ga.....nai.....(itoy

Xalq Respublikasi umumiy import hajmida 36,7 % ulushi bilan Qozog`istonni 21,0 % ortda qoldirgan holda, birinchi o`rinni egalladi.

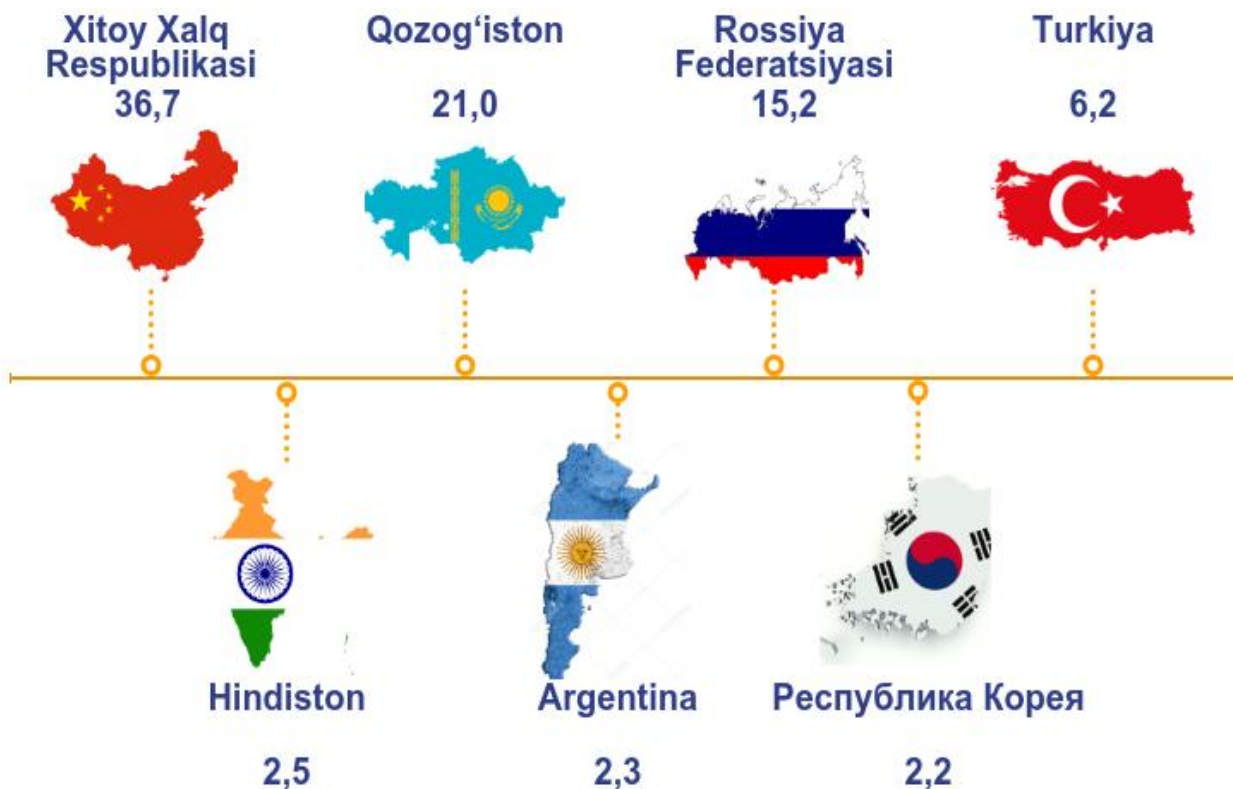
**TOVAR VA XIZMATLAR IMPORTIDAGI YIGIRMATA YIRIK HAMKOR DAVLATLAR
(yanvar)**

Davlatlar	Ming. AQSH dollari		O`shish sur`ati, % da		O`rni	
	2020-y.	2021-y.	2020-y.	2021-y.	2020-y.	2021-y.
Xitoy Xalq Respublikasi	13197,0	15906,3	68,4	120,5	1	1
Qozog`iston	2192,0	9105,5	88,4	4,2 m.	4	2
Rossiya Federatsiyasi	4291,4	6588,1	63,4	153,5	2	3
Turkiya	1647,3	2692,9	27,0	163,5	5	4
Hindiston	449,3	1082,6	47,3	2,4 m.	9	5
Argentina	-	987,8	-	100,0	20	6
Koreya Respublikasi	1302,6	948,6	45,5	72,8	7	7
Germaniya	2885,2	844,0	3,5 m.	29,3	3	8
Ukraina	124,2	707,1	17,4	5,7 m.	15	9
Qirg`iz Respublikasi	441,8	658,3	2,6 m.	149,0	10	10
Malayziya	1346,2	535,7	18,5 m.	39,8	6	11
Turkmaniston	160,3	471,9	58,3	2,9 m.	13	12
Belarus	48,3	405,6	15,4	8,4 m.	18	13
Fransiya	116,1	397,9	109,4	3,4 m.	16	14
Latviya	236,4	296,9	3,2 m.	125,6	11	15
Indoneziya	91,8	263,6	-	2,9 m.	17	16
Eron	512,8	218,4	-	42,6	8	17
Italiya	204,7	209,3	44,8	102,2	12	18
Polsha	151,2	177,2	29,3	117,2	14	19
Syangan (Gonkong)(Brit)	19,1	109,2	80,1	5,7 m.	19	20

2020-yil bilan taqqoslaganda import bo`yicha eng yuqori oltilikda o`zgarish uzatilmadi.

2021-yil yanvar oyi yakuni bo`yicha Namangan viloyati tomonidan 41 davlat bilan tovarlar va xizmatlar importi amalga oshirildi.

NAMANGAN VILOYAT IMPORTIDA ASOSIY HAMKOR DAVLATLAR-NING ULUSHI
(2021-yil yanvar,% da)

Yetti yirik hamkor davlatlar (Xitoy Xalq Respublikasi, Qozog'iston, Rossiya Federatsiyasi, Turkiya, Hindiston, Argentina va Koreya Respublikasi) jami importning 86,0 % ini tashkil qiladi, bu 37 311,8 ming.AQSh dollarini tashkil etadi.

Mamlakatdagi sarmoyaviy muhit yaxshilangani sari va ushbu sohada amalga oshirilgan islohotlar natijasida mashina va uskunalar, shuningdek, ularning qismlari importining o'sishi tabiiydir. Shunday qilib, Xitoy, Rossiya, Qozog'iston, Turkiya va Koreya tomonidan kiritilgan katta hajmdagi investitsiyalar natijasida, mahsulotlar importi hajmida ushbu mamlakatlarning yuqori ulushi saqlanib qolmoqda.

Tashqi iqtisodiy faoliyat
va savdo statistikasi
boshqarmasi
Tel.:(69)-211-72-00